

ULUSAL KAP
MODEL
BİRLEŞMİŞ
MİLLETLER

DÜNYA SAĞLIK
ÖRGÜTÜ

Kural Kitapçığı

YAZAR : Kazım Deniz YILMAZ
TASARIM : Ahmet Safa ÇOLAK

**KAP MODEL BİRLEŞMİŞ MİLLETLER :
DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ**

KAPMBM 2025- Usul Kuralları Kılavuzu

Tarih: 6 - 7 Aralık 2025

Yer: Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi

Bu belge, KAPMBM konferansı kapsamında Dünya Sağlık Örgütü Komitesi'nde uygulanacak resmi usul kurallarını içeren kılavuzdur.

1. Genel Kurallar

1.1 Kapsam

Bu kurallar, tüm KAPMBM 2025 komitelerinde geçerlidir. Bu kurallar, tüm planlı ve olağanüstü oturumlar boyunca geçerlidir. Başka hiçbir usul kuralı uygulanmayacaktır.

1.2 Sekreteryâ Üyelerinin Görevleri

Sekreteryâ üyeleri (Staff), konferans boyunca delegelere rehberlik eder, oturumların işleyişini düzenler ve kuralların uygulanmasını sağlar.

1.3 Elektronik Cihaz Politikası

Delegelerin elektronik cihazları komite içi amaçlar için sınırlı olarak kullanmasına izin verilir. Oturumlar esnasında ve konuşmaların yazımında yapay zeka kullanımı yasaktır. Yapay zeka kullanımı ve elektronik cihazların diğer kötüye kullanımlarının tespit edilmesi durumunda kısıtlama uygulanabilir.

1.4 Kıyafet Kodu

Delegelerin konferans boyunca uygun resmi kıyafet giymesi beklenir. Kıyafet kuralı ihlali, disiplin uyarısı gerektirebilir.

1.5 Delege Davranışları

Delegelerin konferans boyunca yapıcı, saygılı ve nezaket kurallarına uygun davranması beklenmektedir. Delegeler, Sekreteryâ üyelerine ve diğer delegelere karşı saygılı olmalı, oturum düzenini bozmamalıdır. Tüm komite oturumlarında resmi ve tek geçerli dil Türkçe olacaktır.

2. Delegelerin Roller ve Sorumlulukları

2.1 Delegeler

Delegeler temsil ettikleri ülkenin resmi pozisyonunu ifade eder. Delegeler yazılı belgeler sunabilir, önerge verebilir, tartışmalarda söz alabilir ve oy kullanabilir.

2.2 Başkanlık

Başkan(lar), oturumun düzenli ve verimli şekilde ilerlemesinden sorumludur. Delegelere söz hakkı verir, önergeleri değerlendirir, oylamaları yönetir.

2.3 Yazman

Yazman, önergelerin yazımı ve komitenin belgelerinin düzenli tutulmasından sorumludur. Aynı zamanda konuşmaları kaydeder ve resmi kayıtları hazırlar.

3. Oturum Akışı

3.1 Yoklama

Her oturum başında yoklama yapılır. Delegeler 'hazır' veya 'hazır ve oy kullanabilir' olarak cevap verir.

3.2 Genel Konuşmacı Listesi

Komite, konu üzerine genel konuşmacı listesi ile başlar. Delegeler listeye eklenmek için ellerini kaldırarak başkandan söz ister.

3.3 Moderated Caucus

Belirli bir alt başlığı tartışmak için daha esnek süreli konuşmalar yapılır. Delegeler önceden belirlenen sürede sırayla konuşur.

3.4 Unmoderated Caucus

Delegelerin serbestçe yerlerinden kalkıp birbirleriyle birebir görüşmeler yapmasına olanak tanır. Karar tasakları bu oturumlarda hazırlanır.

4. Önergeler

4.1 Önerge Türleri

Delegeler oturum sürecini değiştirmek için önerge verebilir. Örnek: moderasyon süresi değişikliği, oturumun askıya alınması, müzakerenin kapanması vb.

4.2 Önerge Süreci

Bir önerge verildiğinde başkanlık bunu oylamaya sunabilir veya doğrudan reddedebilir. Kabul edilmesi için çoğunluk oyu gerekir.

4.3 Oylama Sırası

Birden fazla önerge varsa en yıkıcı olan ilk oylanır (örneğin oturumun kapanması).

5. Oylama

5.1 Oylamanın geçerliliği

Oylamanın geçerli olması için komitenin nitelikli çoğunluğunun (2/3'ü) oy kullanması gerekir nitelikli çoğunluktan az oy kullanımında oylama tekrarlanır

5.2 Oy Kullanma Biçimi

Delegeler 'kabul', 'ret' veya 'çekimser' oy kullanabilir. Komite bünyesinde gerçekleştirilen her türlü oylamada, kararın kabul edilmesi için kullanılan oyların çoğunluğunun 'kabul' yönünde olması zorunludur.

5.3 Kayıtlı Oylama

Bir delege tarafından talep edilirse kayıtlı oylama yapılır ve her delegenin oyu tek tek okunur.

5.4 Oylama Sırasında Kurallar

Oylama sırasında konuşmak, salonu terk etmek veya giriş yapmak yasaktır.

6. Karar Taslakları

6.1 Karar Taslağı Tanımı

Delegelerin fikir birliğiyle oluşturduğu resmi belge taslağıdır. Giriş maddeleri (preambulatory) ve karar maddeleri (operative) içerir.

6.2 Karar Taslağının Geçerliliği

Karar taslağının geçerli olabilmesi için komitede bulunan delegasyon sayısının %10u kadar sponsor, %30u kadar imzalayan olması gerekmektedir aksi takdirde karar taslağı geçersiz sayılır.

6.3 Sponsorlar ve İmzalayanlar

Sponsorlar taslağı yazanlardır. İmzalayanlar tartışılmasını destekler ama oylamada evet oyu kullanma zorunluluğu yoktur.

6.4 Kabul Süreci

Karar taslakları yeterli sayıda sponsor ve imzalayan topladıktan sonra başkanlık onayıyla komiteye sunulur ve oylanır.

6.5 Karar Taslağı Değişiklik Önergeleri

Karar taslakları komite kuruluna sunulduktan sonra üzerlerinde yapılan değişiklikler oylamaya tabidir. Kurul önergeyi oylamaya sunabilir ya da oylamaya sunmadan reddedebilir.

6.6 Oybirliği

Karar taslağı hiçbir delegasyonun karşı çıkmaması durumunda oy birliğiyle kabul edilebilir

Komite Başkanı

Kazım Deniz YILMAZ

